

Urban Data Center Leiden071

Werknemers in Leiden

CBS

Urban Data Center / Leiden071

Juli 2020

info@leidenincijfers.nl

Inleiding

Aanleiding

In 2012 zijn gemeente Leiden en partners gestart met het programma Kennisstad. Kennis is steeds meer een voorwaarde voor maatschappelijk succes, welvaart en welzijn. Van groot belang daarbij is dat kennis en talent over de volle breedte van het spectrum (mbo, hbo, wo) ontwikkeld, behouden en aangetrokken wordt. Door gericht samen op te trekken versterken we de positie van Leiden en de regio op het gebied van de kennisontwikkeling en de kenniseconomie. Leiden heeft zich daarmee gaandeweg in de afgelopen decennia een positie veroverd in de top van Europese kennisregio's. De stad moet kunnen profiteren van het brede scala aan kennis dat aanwezig is bij de Leidse kennisinstellingen.

Hoe kunnen we nu door middel van data onderbouwen dat dat laatste het geval is? Dat de inzet van Leiden Kennisstad zicht- en voelbaar is in en voor alle wijken in de stad? Die vraag is niet makkelijk te beantwoorden, omdat het een oorzaak-gevolg relatie betreft. Wat is het effect van de investeringen in Leiden als kennisstad op het welzijn en de economische ontwikkeling van alle Leidenaren en inwoners van de regio? Om een eerste aanzet te geven voor de discussie is ervoor gekozen om eerst eens te kijken naar de werkgelegenheid in Leiden. In welke sectoren werken mensen in deze stad en welke kenmerken hebben de werknemers en de banen in Leiden? Wat voor mensen werken in de sectoren waarin Leiden Kennisstad investeert? Met deze analyse pretenderen we niet om het definitieve antwoord te geven, maar het is een begin.

Analyse door UDC Leiden071

Het UDC Leiden071 heeft een tabellenset opgesteld. De tabellen gaan over de banen bij bedrijven en instellingen in Leiden en achtergrondkenmerken van degenen die de banen bekleden. Het betreft banen van werknemers in loondienst die zijn opgenomen in de Polisadministratie. Zelfstandigen zijn dus niet meegenomen. Een persoon kan meerdere banen hebben. In de deze publicatie worden alleen de hoofdbanen meegenomen. Dit is de baan waarin de persoon de meeste uren heeft gewerkt. De termen 'banen' en 'werknemers' worden in deze publicatie door elkaar heen gebruikt. Een kenmerk als leeftijd heeft namelijk betrekking op de werknemer, maar een kenmerk als uurloon op de baan. Er zijn gegevens beschikbaar voor de jaren 2014, 2015 en 2017. Steeds gaat het om de stand op 31 december van het betreffende jaar.

Daarnaast is een zelfde set tabellen beschikbaar voor twee andere groepen steden. Er is een groep van universiteitssteden die qua aantal inwoners vergelijkbaar zijn met Leiden: Delft, Nijmegen, Tilburg en Enschede. Daarnaast is er een groep van vier steden die qua aantal inwoners vergelijkbaar zijn met Leiden, maar die geen universiteitsstad zijn: Haarlem, Zoetermeer, Dordrecht en Zaanstad. De gegevens uit deze tabellen betreffen een gemiddelde per groep.

Sectoren

De werknemers / banen worden onderverdeeld in verschillende sectoren. Deze zijn gebaseerd op de Standaard Bedrijfsindeling uit 2008 (SBI-2008). De hoofdingeling maakt gebruik van letters. In deze publicatie zijn verschillende sectoren samen genomen. Hieronder staat aangegeven met welke letter(s) de sector wordt aangeduid, welke term in deze publicatie wordt gebruikt om de sector aan te duiden en enkele voorbeelden van sub-sectoren die binnen de sector vallen.

SBI-code	Omschrijving in tekst	Voorbeelden van bedrijven in de sector
B-E	Industrie	Vervaardiging van verschillende producten, winning van delfstoffen, energiewinning, afvalverwerking
F	Bouw	Algemene burgerlijke en utiliteitsbouw, water- en wegenbouw, gespecialiseerde bouwbedrijven
G-I	Handel, vervoer en horeca	Detail- en groothandel, reparatie van auto's en fietsen, vervoer over land en water, koeriers, logiesverstreking, eet- en drinkgelegenheden
J	Informatie en communicatie	Uitgeverijen, productie van films, radio- en televisieprogramma's, telecommunicatie, informatietechnologie
K	Financiële instellingen	Verzekeringen, pensioenfondsen, banken
L	Onroerend goed	Verhuur van en handel in onroerend goed
M	Specialistische zakelijke diensten	Juristen, accountants, architecten, research en development, marketing, industrieel ontwerp
N	Overige zakelijke diensten	Verhuur van roerende goederen, uitzendbureaus, reisbureaus, beveiliging, schoonmaakbedrijven
O	Overheid	Openbaar bestuur, overheidsdiensten, verplichte sociale verzekeringen
P	Onderwijs	Basis- voortgezet, middelbaar en hoger beroepsonderwijs, universiteit,
Q	Zorg en welzijn	Ziekenhuizen, huis- en tandartsen, verpleeghuizen, jeugdzorg, welzijns- en maatschappelijk werk, kinderopvang, dagopvang
R-U	Cultuur en recreatie	Kunstenaars, musea, bibliotheken, sport, attracties, wellness

Leeswijzer

De tabellen die het CBS heeft opgesteld staan op de [UDCLeiden071](https://udcleiden071.nl) website. Er zijn zes kenmerken van werknemers / banen die aan bod komen:

- Geslacht
- Woonplaats
- Opleidingsniveau
- Nationaliteit
- Leeftijd
- Uurloon

In deze publicatie kijken we eerst naar de werkgelegenheid van Leiden en we vergelijken die met heel Nederland, met de groep geselecteerde universiteitssteden en niet-universiteitssteden. Vervolgens worden de uitkomsten per kenmerk besproken. Ten eerste kijken we naar de situatie in 2014 en 2017. Daarna naar de verschillen tussen de afzonderlijke sectoren. Hierbij wordt telkens met groene arcering aangegeven in welke sector een kenmerk vaak voorkomt (drie sectoren waar het kenmerk het meest voorkomt) en met gele arcering in welke sectoren een kenmerk relatief weinig voorkomt (drie sectoren waar het kenmerk het minst voorkomt). Tot slot volgt een samenvatting en conclusie.

Opbouw van de werkgelegenheid in Leiden en vergelijkingsgebieden

Eerst is het goed om te kijken naar de omvang en opbouw van de werkgelegenheid in Leiden en die te vergelijken met Nederland en de twee groepen steden. De landelijke gegevens zijn niet specifiek berekend in het kader van de opdracht van het UDC Leiden071, maar openbaar beschikbaar via [Statline](#) van het CBS. Bij deze aantallen zijn ook zelfstandigen meegeteld, in tegenstelling tot de rest van de gegevens in dit rapport.

Percentage banen per sector

In Leiden zijn Zorg en welzijn (26%), Handel, vervoer en horeca (18%) en Onderwijs (15%) de sectoren met de meeste werknemers. Zorg en welzijn en Onderwijs zijn procentueel een stuk groter dan gemiddeld in Nederland. Handel, vervoer en horeca en Overige zakelijke diensten zijn in Leiden procentueel juist kleiner. Bij de universiteitssteden waar we Leiden in dit rapport mee vergelijken is te zien dat daar Zorg en welzijn en Handel, vervoer en horeca even groot zijn. Daarna komt Overige zakelijke diensten. Opvallend genoeg staat Onderwijs niet in de top-3. Bij de niet-universiteitssteden is Handel, vervoer en horeca duidelijk de grootste sector.

Werkgelegenheid naar sector – procentuele verdeling, 2017

	% Leiden	% NL	% univ. steden	% niet-univ. st.
Landbouw	0%	1%	0%	0%
Industrie	8%	10%	9%	10%
Bouw	2%	4%	2%	5%
Handel, vervoer en horeca	18%	26%	20%	28%
Informatie en communicatie	2%	3%	3%	3%
Financiële instellingen	4%	3%	3%	2%
Onroerend goed	1%	1%	1%	1%
Specialistische zakelijke diensten	7%	6%	6%	6%
Overige zakelijke diensten	7%	13%	16%	11%
Overheid	6%	6%	4%	7%
Onderwijs	15%	6%	12%	7%
Zorg en welzijn	26%	16%	20%	16%
Cultuur en recreatie	4%	3%	2%	4%
Gemiddeld	100%	100%	100%	100%

Relatief aantal banen per sector

Een andere manier om naar het belang van de verschillende sectoren te kijken is om te meten hoeveel banen er per 1.000 inwoners zijn. In totaal zijn er per duizend inwoners in Leiden 557 banen en in Nederland 478, in de geselecteerde universiteitssteden 530 en in de geselecteerde niet-universiteitssteden 380. Er zijn in de geselecteerde niet-universiteitssteden dus in totaal weinig banen ten opzichte van het aantal inwoners.

Dan blijkt bijvoorbeeld dat het verschil in de sector Handel, vervoer en horeca minder groot is dan het op basis van de percentages leek. Het aantal werkzame personen per 1.000 inwoners is in de stedelijke gebieden ongeveer even groot (103-108) en in Nederland iets hoger (126).

De sector Onderwijs is in universiteitssteden logischerwijs groter dan in niet-universiteitssteden. In Leiden is het aantal werknemers relatief nog groter (84) dan in de andere geselecteerde universiteitssteden (65). Dit geldt ook voor de sector Zorg en welzijn: in universiteitssteden werken er 106 werknemers per 1.000 inwoners en in Leiden is dat 146. Dat is een stuk hoger dan in niet-universiteitssteden en landelijk.

Werkgelegenheid naar sector in Leiden en Nederland, 2017

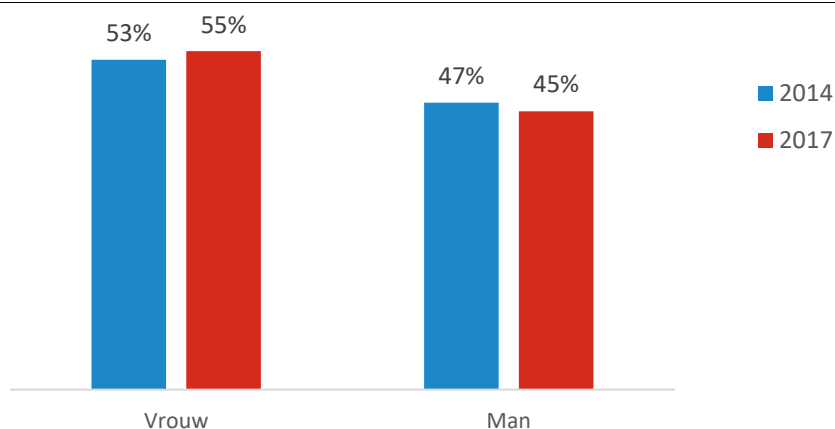
	per 1.000 inw Leiden	per 1.000 inw NL	per 1.000 inw univ. steden	per 1.000 inw niet-univ. st.
Landbouw	0	6	1	1
Industrie	46	47	47	36
Bouw	9	18	12	18
Handel, vervoer en horeca	103	126	108	108
Informatie en communicatie	13	16	17	13
Financiële instellingen	22	16	16	7
Onroerend goed	3	4	4	4
Specialistische zakelijke diensten	37	29	29	24
Overige zakelijke diensten	41	64	87	40
Overheid	33	30	21	26
Onderwijs	84	30	65	25
Zorg en welzijn	146	77	106	60
Cultuur en recreatie	21	16	13	16
Gemiddeld	557	478	530	380

Banen in Leiden naar kenmerk van de baan / werknemer

Geslacht van werknemers

Van alle mensen die in Leiden werken is in 2017 55% een vrouw en 45% een man. Het aandeel vrouwen is de afgelopen jaren iets gestegen. Tussen de sectoren zijn flinke verschillen. In Industrie, Informatie en communicatie en met name Bouw werken relatief veel mannen. Sectoren waarin relatief veel vrouwen werken zijn Cultuur en recreatie, Onderwijs en vooral Zorg en welzijn.

Geslacht van werknemers bij Leidse bedrijven en instellingen, 2014-2017

Geslacht van werknemers naar sector in Leiden, 2017

	Vrouw	Man	Totaal
Industrie	31%	69%	100%
Bouw	9%	91%	100%
Handel, vervoer en horeca	47%	53%	100%
Informatie en communicatie	28%	72%	100%
Financiële instellingen	46%	54%	100%
Onroerend goed	51%	49%	100%
Specialistische zakelijke diensten	50%	50%	100%
Overige zakelijke diensten	47%	53%	100%
Overheid	44%	56%	100%
Onderwijs	61%	39%	100%
Zorg en welzijn	78%	22%	100%
Cultuur en recreatie	56%	44%	100%
Gemiddeld	55%	45%	100%

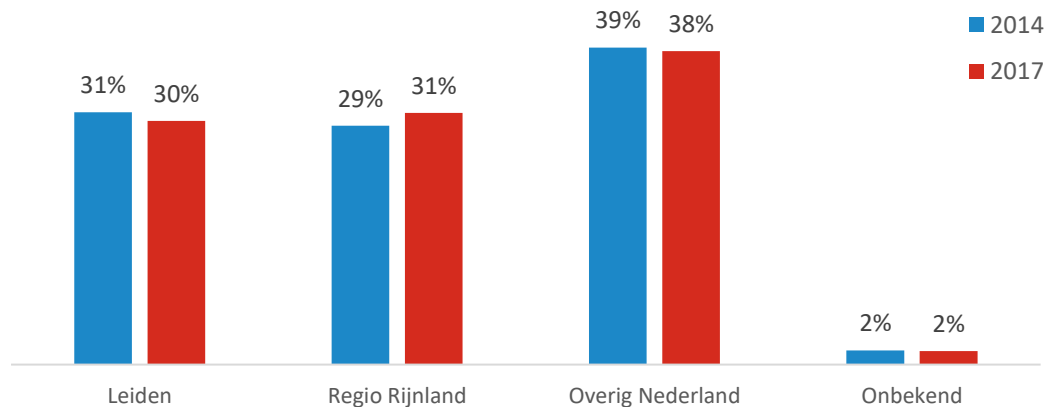
Laagste drie sectoren per kolom

Hoogste drie sectoren per kolom

Woonplaats van werknemers

Drie van de tien personen met een baan in Leiden, woont ook in Leiden. De overige 70% komt uit omliggende gemeenten in Holland-Rijnland (31%) of de rest van Nederland (39%). In de sectoren Financiële instellingen en Overige zakelijke diensten wonen de werknemers wat verder weg van hun werk. Werknemers in het Onderwijs, Onroerend goed en Handel, vervoer en horeca wonen vaker dan gemiddeld in Leiden. In de tabellen op de website zijn de werknemers die in Leiden wonen gesplitst naar wijk. Daaruit blijkt bijvoorbeeld dat werknemers in de Bouw relatief vaak in de Stevenshof en Leiden Noord wonen.

Woonplaats van werknemers bij Leidse bedrijven en instellingen, 2014-2017

Woonplaats van werknemers naar sector in Leiden, 2017

	Leiden	Holland Rijnland*	Overig Nederland	Onbekend	Totaal
Industrie	27%	25%	46%	2%	100%
Bouw	31%	43%	25%	1%	100%
Handel, vervoer en horeca	34%	30%	35%	1%	100%
Informatie en communicatie	30%	19%	50%	1%	100%
Financiële instellingen	15%	12%	72%	1%	100%
Onroerend goed	34%	34%	32%	-	100%
Specialistische zakelijke diensten	26%	23%	50%	1%	100%
Overige zakelijke diensten	21%	14%	51%	13%	100%
Overheid	26%	39%	35%	0%	100%
Onderwijs	35%	28%	36%	1%	100%
Zorg en welzijn	30%	42%	27%	0%	100%
Cultuur en recreatie	33%	27%	39%	1%	100%
Gemiddeld	30%	31%	38%	2%	100%

* De regio Holland Rijnland bestaat, behalve Leiden, uit de gemeenten Alphen aan den Rijn, Hillegom, Kaag en Braassem, Katwijk, Leiderdorp, Lisse, Nieuwkoop, Noordwijk, Oegstgeest, Teylingen, Voorschoten en Zoeterwoude.

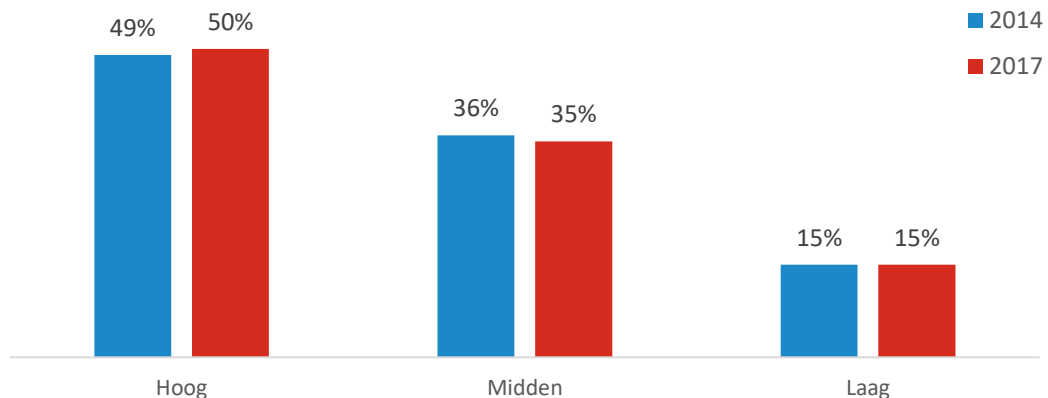
Laagste drie sectoren per kolom

Hoogste drie sectoren per kolom

Opleidingsniveau van werknemers

Van alle werknemers bij een bedrijf of instelling in Leiden is 50% hoog opgeleid (Wo of Hbo), 35% midden (Havo, Vwo, Mbo) en 15% laag opgeleid. De afgelopen jaren is daarin niet veel veranderd. Per sector zijn er flinke verschillen. De sector met de meest hoogopgeleide werknemers is Onderwijs. Ook in Financiële instellingen en Specialistische zakelijke diensten zijn veel werknemers hoogopgeleid. Sectoren waarin de werknemers relatief laagopgeleid zijn, zijn Bouw en Handel, vervoer en horeca.

Opleidingsniveau van werknemers bij Leidse bedrijven en instellingen, 2014-2017

Opleidingsniveau van werknemers naar sector in Leiden, 2017

	Hoog	Midden	Laag	Totaal
Industrie	44%	34%	22%	100%
Bouw	15%	55%	29%	100%
Handel, vervoer en horeca	19%	46%	34%	100%
Informatie en communicatie	68%	24%	8%	100%
Financiële instellingen	63%	31%	7%	100%
Onroerend goed	49%	40%	11%	100%
Specialistische zakelijke diensten	74%	21%	5%	100%
Overige zakelijke diensten	36%	46%	19%	100%
Overheid	52%	41%	8%	100%
Onderwijs	81%	16%	3%	100%
Zorg en welzijn	53%	38%	9%	100%
Cultuur en recreatie	46%	40%	14%	100%
Gemiddeld	50%	35%	15%	100%

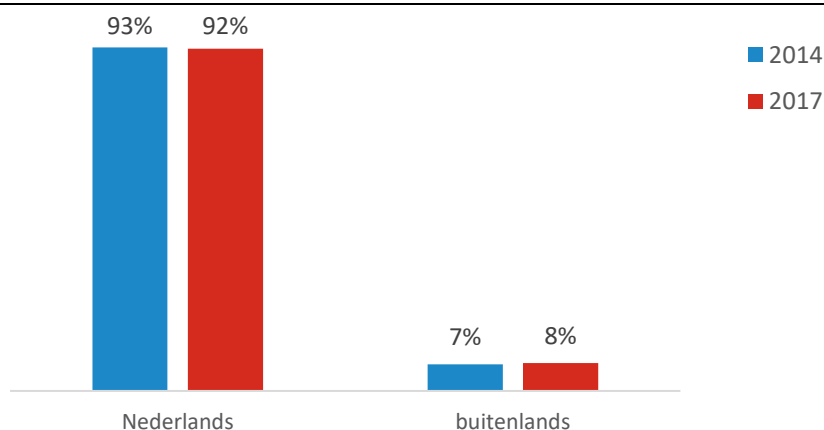
Laagste drie sectoren per kolom

Hoogste drie sectoren per kolom

Nationaliteit van werknemers

Het is interessant om te kijken naar nationaliteit om eventueel iets te kunnen zeggen over expats en arbeidsmigranten. Al moet wel de kanttekening worden gemaakt dat 'werk' niet altijd de reden is dat de werknemer in Nederland werkt. Mensen met een buitenlandse nationaliteit zijn hier gedefinieerd als mensen die niet de Nederlandse nationaliteit hebben. Heeft men twee nationaliteiten waarvan één de Nederlandse, dan wordt men in onderstaande gegevens bij de Nederlandse nationaliteit meegeteld. In totaal heeft 8% van de werknemers in Leiden een buitenlandse nationaliteit. Sectoren waarin veel werknemers een buitenlandse nationaliteit hebben zijn de Specialistische en Overige zakelijke diensten.

Nationaliteit van werknemers bij Leidse bedrijven en instellingen, 2014-2017

Nationaliteit van werknemers naar sector in Leiden, 2017

	Nederlands	Buitenlands	Totaal
Industrie	91%	9%	100%
Bouw	98%	2%	100%
Handel, vervoer en horeca	94%	6%	100%
Informatie en communicatie	87%	13%	100%
Financiële instellingen	98%	2%	100%
Onroerend goed	100%	0%	100%
Specialistische zakelijke diensten	86%	14%	100%
Overige zakelijke diensten	78%	22%	100%
Overheid	99%	1%	100%
Onderwijs	89%	11%	100%
Zorg en welzijn	97%	3%	100%
Cultuur en recreatie	93%	7%	100%
Gemiddeld	92%	8%	100%

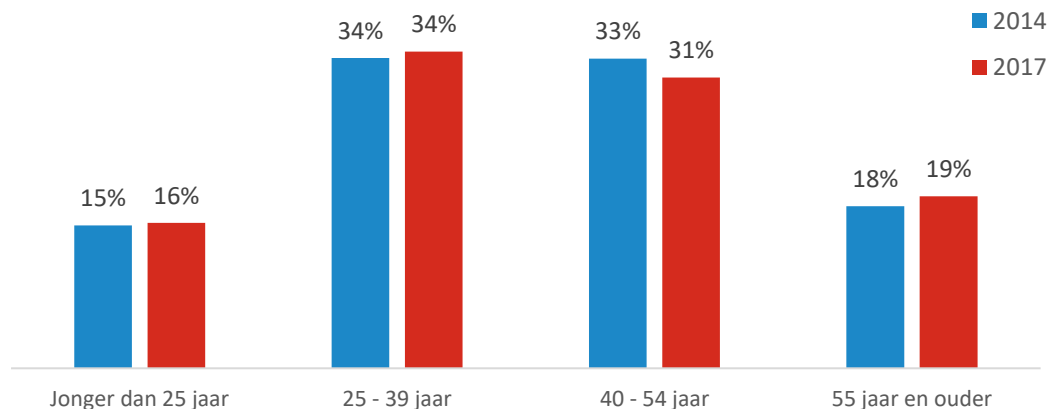
Laagste drie sectoren per kolom

Hoogste drie sectoren per kolom

Leeftijd van werknemers

Van de totale groep werknemers bij Leidse bedrijven en instellingen is 16% jonger dan 25 jaar, 34% tussen de 25 en 39 jaar, 31% tussen de 40 en 54 jaar en 19% is 55 jaar of ouder. Tussen 2014 en 2017 is het aandeel werknemers tussen de 40 en 54 jaar iets afgenomen. Sectoren waarin de werknemers relatief jong zijn, zijn Handel, vervoer en horeca en Overige zakelijke diensten. Bij de Overheid zijn de werknemers relatief oud.

Leeftijd van werknemers bij Leidse bedrijven en instellingen, 2014-2017

Leeftijd van werknemers naar sector in Leiden, 2017

	Jonger dan 25 jaar	25-39 jaar	40-54 jaar	55 jaar en ouder	Totaal
Industrie	4%	34%	42%	19%	100%
Bouw	8%	31%	39%	22%	100%
Handel, vervoer en horeca	42%	27%	21%	11%	100%
Informatie en communicatie	10%	51%	29%	10%	100%
Financiële instellingen	2%	30%	47%	21%	100%
Onroerend goed	5%	32%	38%	23%	100%
Specialistische zakelijke diensten	10%	45%	34%	11%	100%
Overige zakelijke diensten	33%	39%	19%	9%	100%
Overheid	3%	22%	45%	30%	100%
Onderwijs	6%	39%	31%	24%	100%
Zorg en welzijn	10%	35%	33%	22%	100%
Cultuur en recreatie	18%	33%	29%	20%	100%
Gemiddeld	16%	34%	31%	19%	100%

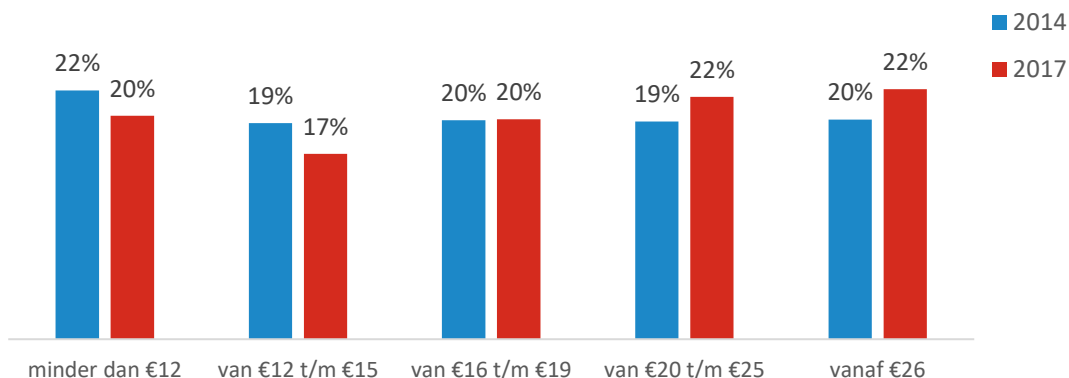
Laagste drie sectoren per kolom

Hoogste drie sectoren per kolom

Uurloon van werknemers

Om iets te kunnen zeggen over het niveau van een baan is gekeken naar het bruto uurloon. Hiermee worden eventuele effecten van deeltijdwerk zoveel mogelijk uitgeschakeld. De banen zijn in vijf ongeveer even grote groepen verdeeld. 20% van de werknemers ontvangt maximaal €12 per uur en 22% meer dan €26. Tussen 2014 en 2017 zijn de lonen gestegen. Sectoren waarin werknemers een relatief laag uurloon hebben zijn Handel, vervoer en horeca en Overige zakelijke diensten. Sectoren waarin de uurlonen relatief hoog zijn, zijn Financiële instellingen en Overheid.

Uurloon van werknemers bij Leidse bedrijven en instellingen, 2014-2017

Uurloon van werknemers naar sector in Leiden, 2017

	Minder dan € 12	Van € 12 t/m € 15	Van € 16 t/m € 19	Van € 20 t/m € 25	Vanaf € 26	Totaal
Industrie	18%	15%	15%	18%	34%	100%
Bouw	10%	11%	26%	36%	18%	100%
Handel, vervoer en horeca	55%	22%	10%	8%	5%	100%
Informatie en communicatie	9%	17%	20%	24%	31%	100%
Financiële instellingen	2%	4%	19%	27%	49%	100%
Onroerend goed	14%	14%	21%	27%	25%	100%
Specialistische zakelijke diensten	11%	15%	18%	23%	33%	100%
Overige zakelijke diensten	46%	33%	10%	6%	4%	100%
Overheid	4%	5%	21%	34%	36%	100%
Onderwijs	4%	14%	23%	28%	32%	100%
Zorg en welzijn	7%	15%	29%	29%	20%	100%
Cultuur en recreatie	24%	22%	17%	20%	17%	100%
Gemiddeld	20%	17%	20%	22%	22%	100%

Laagste drie sectoren per kolom

Hoogste drie sectoren per kolom

Banen naar kenmerk van de baan / werknemer vergeleken

In deze rapportage bekijken we kenmerken van werknemers / banen in Leiden. Van een aantal kenmerken zijn ook landelijke gegevens per sector bekend. Deze zijn te vinden op de website [Statline](#) van het CBS. De kenmerken zijn: geslacht, opleiding en nationaliteit. Andere zijn niet landelijk berekend (woonplaats) of hebben een andere indeling (uurloon en leeftijd). De gegevens voor de geselecteerde universiteitssteden en niet-universiteitssteden zijn speciaal voor deze vergelijking berekend en dus vergelijkbaar met Leiden.

Hieronder vergelijken we voor elk van de zes kenmerken de gegevens van Leiden met die van Nederland (indien beschikbaar) en die van de geselecteerde universiteitssteden (Delft, Tilburg, Nijmegen en Enschede) en niet-universiteitssteden (Zoetermeer, Zaanstad, Dordrecht en Haarlem). Er is steeds één waarde per kenmerk genomen, dus bijvoorbeeld het uurloon boven een bepaalde grens. Alle uitsplitsingen zijn te vinden in de bij dit rapport behorende tabellenset.

Wat opvalt is dat het percentage vrouwen in Leiden gemiddeld hoger is dan in Nederland en ook dan in de geselecteerde andere steden. Dat komt voor een deel doordat de sectoren waar veel vrouwen werken (Onderwijs en Zorg en welzijn) in Leiden oververtegenwoordigd zijn. Maar ook doordat in de overige sectoren het percentage vrouwen bijna overal hoger is dan elders. In Onderwijs en Zorg en welzijn werken in Leiden relatief gezien juist minder vrouwen.

% vrouwelijke werknemers per sector in Leiden en vergelijkingsgebieden

	% Leiden	% NL	% univ. steden	% niet-univ. st.
Industrie	31%	22%	23%	25%
Bouw	9%	12%	12%	12%
Handel, vervoer en horeca	47%	44%	43%	43%
Informatie en communicatie	28%	27%	26%	26%
Financiële instellingen	46%	41%	48%	37%
Onroerend goed	51%	48%	46%	50%
Specialistische zakelijke diensten	50%	41%	38%	40%
Overige zakelijke diensten	47%	42%	45%	39%
Overheid	44%	40%	44%	48%
Onderwijs	61%	64%	55%	68%
Zorg en welzijn	78%	84%	81%	86%
Cultuur en recreatie	56%	61%	57%	55%
Gemiddeld	55%	48%	50%	48%

Het percentage van de werknemers dat woont in de stad waar men werkt is in Leiden lager dan in de groep andere universiteitssteden, maar iets hoger dan in de niet-universiteitssteden. Dat is vooral het geval in de sector Zorg en welzijn, Industrie en Financiële instellingen. Lokale omstandigheden kunnen zodanig verschillen dat er op basis van deze cijfers geen trend in te ontdekken valt.

% werknemers dat woont in werkgemeente per sector in Leiden en vergelijkingsgebieden

	% Leiden	% NL	% univ. steden	% niet-univ. st.
Industrie	27%	-	46%	25%
Bouw	31%	-	33%	15%
Handel, vervoer en horeca	34%	-	49%	28%
Informatie en communicatie	30%	-	31%	19%
Financiële instellingen	15%	-	35%	39%
Onroerend goed	34%	-	41%	32%
Specialistische zakelijke diensten	26%	-	37%	26%
Overige zakelijke diensten	21%	-	24%	12%
Overheid	26%	-	31%	20%
Onderwijs	35%	-	50%	37%
Zorg en welzijn	30%	-	45%	39%
Cultuur en recreatie	33%	-	44%	29%
Gemiddeld	30%	-	41%	27%

Werknemers in Leiden zijn gemiddeld een stuk hoger opgeleid dan gemiddeld in Nederland: 50% is hoogopgeleid, tegenover 32% in gemiddeld in Nederland. In bijna alle sectoren is dit het geval. Maar met name in de sectoren Industrie, Specialistische en Overige zakelijke diensten en Zorg en welzijn is het verschil groot. Ook vergeleken met andere universiteitssteden is het percentage hoogopgeleide werknemers in Leiden hoog.

% hoogopgeleid werknemers per sector in Leiden en vergelijkingsgebieden

	% Leiden	% NL	% univ. steden	% niet-univ. st.
Industrie	44%	23%	29%	21%
Bouw	15%	17%	20%	19%
Handel, vervoer en horeca	19%	16%	15%	15%
Informatie en communicatie	68%	60%	62%	52%
Financiële instellingen	63%	56%	54%	50%
Onroerend goed	49%	39%	43%	41%
Specialistische zakelijke diensten	74%	58%	63%	54%
Overige zakelijke diensten	36%	20%	18%	21%
Overheid	52%	45%	53%	50%
Onderwijs	81%	76%	76%	73%
Zorg en welzijn	53%	37%	46%	36%
Cultuur en recreatie	46%	32%	33%	39%
Gemiddeld	50%	32%	38%	32%

Bij de nationaliteit van de medewerkers zijn de verschillen minder groot. Alleen in de sectoren Specialistische zakelijke diensten en Onderwijs zijn de werknemers in Leiden internationaler dan gemiddeld in Nederland. Overigens heeft van de totale bevolking in Nederland in het betreffende jaar (ultimo 2017) 94% de Nederlandse nationaliteit en in Leiden 90%.

% werknemers met Nederlandse nationaliteit per sector in Leiden en vergelijkingsgebieden

	% Leiden	% NL	% univ. steden	% niet-univ. st.
Industrie	91%	93%	92%	95%
Bouw	98%	97%	97%	95%
Handel, vervoer en horeca	94%	94%	94%	94%
Informatie en communicatie	87%	90%	91%	95%
Financiële instellingen	98%	96%	99%	98%
Onroerend goed	100%	97%	99%	98%
Specialistische zakelijke diensten	86%	93%	93%	95%
Overige zakelijke diensten	78%	78%	82%	80%
Overheid	99%	99%	99%	99%
Onderwijs	89%	96%	90%	99%
Zorg en welzijn	97%	98%	98%	98%
Cultuur en recreatie	93%	96%	96%	97%
Gemiddeld	92%	93%	93%	94%

Wat leeftijd betreft zijn er duidelijke verschillen tussen de sectoren. De sectoren Overige zakelijke diensten en Handel, vervoer en horeca hebben relatief veel jonge werknemers, de Overheid juist weinig. Bij Onderwijs en Informatie en communicatie en Specialistische zakelijke diensten valt op dat universiteitssteden, inclusief Leiden, relatief jonge werknemers hebben.

% werknemers jonger dan 40 jaar per sector in Leiden en vergelijkingsgebieden

	% Leiden	% NL	% univ. steden	% niet-univ. st.
Industrie	38%	-	34%	32%
Bouw	39%	-	41%	40%
Handel, vervoer en horeca	68%	-	63%	60%
Informatie en communicatie	62%	-	64%	47%
Financiële instellingen	32%	-	33%	29%
Onroerend goed	37%	-	31%	38%
Specialistische zakelijke diensten	55%	-	53%	48%
Overige zakelijke diensten	72%	-	68%	59%
Overheid	25%	-	27%	29%
Onderwijs	45%	-	46%	36%
Zorg en welzijn	45%	-	43%	41%
Cultuur en recreatie	51%	-	53%	50%
Gemiddeld	50%	-	51%	47%

Tot slot kijken we naar het gemiddelde uurloon. Dat blijkt in Leiden over het algemeen wat hoger te liggen dan in de geselecteerde stedengroepen. Vooral in de sectoren Zorg en welzijn, Financiële instellingen, Industrie is dat het geval. In het Onderwijs zijn de verschillen opvallend genoeg niet zo groot.

% werknemers met uurloon vanaf € 20 per sector in Leiden en vergelijkingsgebieden

	% Leiden	% NL	% univ. steden	% niet-univ. st.
Industrie	52%	-	44%	43%
Bouw	54%	-	42%	50%
Handel, vervoer en horeca	13%	-	14%	18%
Informatie en communicatie	55%	-	47%	61%
Financiële instellingen	75%	-	63%	64%
Onroerend goed	52%	-	59%	50%
Specialistische zakelijke diensten	56%	-	49%	51%
Overige zakelijke diensten	10%	-	6%	10%
Overheid	70%	-	68%	68%
Onderwijs	59%	-	54%	60%
Zorg en welzijn	49%	-	41%	37%
Cultuur en recreatie	37%	-	26%	33%
Gemiddeld	44%	-	34%	36%

Bij dit kenmerk is het interessant om nog een andere exercitie uit te voeren. De uitkomst staat in onderstaande tabel. Op pagina 5 zagen we dat Leiden relatief veel werkgelegenheid kent: 557 banen per 1.000 inwoners. Zijn dat nu allemaal hoogbetaalde banen? Het antwoord is nee: Leiden biedt, net als andere universiteitssteden, meer banen die goed betaald worden, maar ook meer banen die een lager uurloon kennen (203 t.o.v. 171 per 1.000 inwoners).

Banen naar uurloon, 2017

	Leiden		univ. steden	niet-univ. st.
Percentage				
Uurloon < € 15	36%		47%	45%
Uurloon € 15 - € 20	20%		19%	19%
Uurloon > € 20	44%		34%	36%
Banen per 1.000 inwoners				
Uurloon < € 15	203		248	171
Uurloon € 15 - € 20	109		102	73
Uurloon > € 20	245		179	136
Totaal	557		530	380

Samenvatting en conclusie

De gegevens die in de voorgaande hoofdstukken zijn gepresenteerd, geven interessante inzichten in de werkgelegenheid in Leiden. Onderwijs en Zorg en welzijn zijn de dominante sectoren. Wat vooral opvalt is dat de werknemers in Leidse bedrijven en instellingen hoger zijn opgeleid dan gemiddeld in Leiden. Dit duidt op hoogwaardige industrie en hoogwaardige zakelijke diensten. Aangezien er vooral in deze sectoren een groot verschil is met het Nederlands gemiddelde.

Maar om terug te komen op de aanleiding: wat zegt dit nu over het positioneren van Leiden als Kennisstad? We gaan er in het nu volgende vanuit dat de focus van Leiden Kennisstad ligt op drie sectoren, deze bekijken we daarom wat nader:

- Onderwijs (vanwege de hoofddoelstelling van het programma)
- Zorg en welzijn (vanwege de focus op het life science cluster)
- Specialistische zakelijke diensten (ook vanwege de focus op het life science cluster, hierin valt bijvoorbeeld onderzoek t.b.v. medicijnontwikkeling)

Onderwijs is een sector die in Leiden relatief meer werkgelegenheid biedt dan gemiddeld in Nederland. Dit komt vooral door de aanwezigheid van een universiteit. In deze sector werken in Leiden veel vrouwen ten opzichte van andere sectoren, maar iets minder ten opzichte van heel Nederland. Relatief veel werknemers in het onderwijs wonen in Leiden, maar vergeleken met andere universiteitssteden is het percentage werknemers dat in de eigen stad woont laag. En de werknemers zijn hoogopgeleid, zowel ten opzichte van andere sectoren als het Nederlands gemiddelde. Wat leeftijd betreft zijn werknemers tussen 25 en 39 jaar en vanaf 55 jaar in het onderwijs oververtegenwoordigd ten opzichte van andere sectoren.

Ook Zorg en welzijn is een sector die in Leiden vergeleken met Nederland veel werkgelegenheid biedt, voornamelijk als gevolg van de aanwezigheid van een academisch ziekenhuis. Ook hier werken relatief veel vrouwen ten opzichte van andere sectoren, maar minder dan gemiddeld in Nederland. Werknemers in Zorg en welzijn wonen vaker in de regio Holland Rijnland dan werknemers uit andere sectoren en minder vaak in de rest van Nederland. Het uurloon ligt hoger dan in andere (universiteits-)steden.

Bij Specialistische zakelijke diensten valt op dat de werknemers hoogopgeleid zijn, zowel in vergelijking met andere sectoren als in vergelijking met Nederland en zelfs in vergelijking met andere universiteitssteden. Ook hebben ze relatief vaker dan in andere sectoren en dan in Nederland een buitenlandse nationaliteit.

Zoals in de inleiding al is gezegd, is het niet mogelijk om op basis van deze gegevens uitspraken te doen over de effectiviteit van Leiden als Kennisstad. Zo valt op dat in alle drie bovengenoemde sectoren veel hoogopgeleiden werken. Maar dat wil niet automatisch zeggen dat de investeringen van Leiden Kennisstad alleen ten goede komen aan deze groep werknemers. We zagen immers dat de werkgelegenheid in Leiden in alle uurloon-klassen hoger is. Het zou dus kunnen dat de effecten doorwerken in andere sectoren. De gegevens in deze publicatie bieden echter niet de informatie om daar iets over te kunnen zeggen.